2003-10-RE

CAUSA 2003-10-RE

Número de registre 290-2003. Recurs d'empara

SENTÈNCIA DEL 12 DE NOVEMBRE DEL 2003

BOPA núm. 83, del 19 de novembre del 2003

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional el 12 de juny del 2003 per la representació processal de l'entitat bancària Banc Internacional d'Andorra, SA, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra la sentència i l'aute dels dies 18 de març i 22 de maig del 2003, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per haver-se produït una presumpta vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en dret, del dret a un procés degut i del dret a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i atès que sol·licita al Tribunal Constitucional que dicti "sentència atorgant l'empara constitucional en el sentit sol·licitat en el cos de l'escrit, declarant la lesió dels drets fonamentals invocats, anul·lant l'aute de 22 de maig proppassat i la sentència immediatament precedent de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra recaiguda en data 18 de març del 2003 en la causa civil TSJC-053/02, retrotraient els autes al moment anterior al pronunciament de la sentència per tal que en dicti d'altra sense lesió dels drets fonamentals", i també sol·licita al Tribunal Constitucional que acordi la suspensió de l'execució de l'aute i de la sentència esmentats;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal de l'1 de juliol del 2003;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Philippe Ardant;

Antecedents

Primer

El Sr. Jozef Weitman, empresari diamantista, va demanar al Banc Internacional d'Andorra, SA, la garantia d'un pagament en una transacció de compravenda, i després de rebre'n, suposadament, la confirmació via telefònica, el 28 de maig de 1993 va lliurar, també suposadament, els diamants al comprador a la seva oficina de Bèlgica per un valor de 150.000 dòlars americans. El Sr. Jozef Weitman no va rebre l'import de la venda, ja que l'avís de transferència del banc del comprador va ser efectuat per tèlex sense clau i va resultar ser fals.

El 26 de novembre de 1999, el Sr. Jozef Weitman va formular una demanda en judici verbal civil, pel procediment ordinari, per reclamar la quantitat, contra el Banc Internacional d'Andorra, SA, mitjançant la qual sol·licitava que es condemnés l'entitat bancària a pagar la quantitat de 150.000 dòlars americans, amb els seus interessos legals i les seves costes.

Segon

El 4 de febrer del 2002, la Batllia va desestimar aquesta demanda i el Sr. Jozef Weitman va interposar recurs d'apel·lació. La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, mitjançant sentència de l'11 de juliol del 2002, va revocar la decisió de primera instància i va condemnar el Banc Internacional d'Andorra, SA a pagar la quantitat de 150.000 dòlars americans.

La representació processal de l'entitat bancària va presentar un incident de nul·litat d'actuacions que va ser desestimat mitjançant aute del 19 de setembre del 2002. Seguidament, la representació processal del Banc Internacional d'Andorra, SA va interposar un recurs d'empara davant del

Tribunal Constitucional que, mitjançant la sentència del 27 de gener del 2003, va ser parcialment estimat. El Tribunal Constitucional va anul·lar la sentència de l'11 de juliol i l'aute del 19 de setembre del 2002, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, i va declarar que la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia tenia l'obligació de pronunciar-se sobre l'al·legació de l'entitat bancària relativa a les proves per establir, si esqueia, el perjudici sofert pel Sr. Jozef Weitman.

Tercer

El 18 de març del 2003, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar una nova sentència en què estimava el recurs d'apel·lació i condemnava el recurrent a pagar la quantitat de 150.000 dòlars americans.

La representació processal del Banc Internacional d'Andorra, SA va interposar un incident de nul·litat d'actuacions contra aquesta sentència. Mitjançant l'aute del 22 de maig del 2003, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va desestimar l'incident perquè va considerar que no s'havia produït cap vulneració del dret a la jurisdicció, i va manifestar que "les apreciacions que aquest Tribunal Superior realitzà respecte de la viabilitat o no de l'excepció de la prescripció esdevenen sobiranes i no poden ésser objecte de discussió davant del Tribunal Constitucional", i que l'apreciació "dels diferents medis de prova per part del Tribunal Superior i de la seva valoració no es pot considerar que contradigui el que disposava la sentència del Tribunal Constitucional, sinó que es porta a terme per integrar el dret a la jurisdicció de l'apel·lat i donar-li resposta a la seva al·legació relativa al perjudici i la seva quantificació".

Quart

El 12 de juny del 2003, la representació processal de l'entitat bancària Banc Internacional d'Andorra, SA va presentar un recurs d'empara contra la sentència i l'aute dels dies 18 de març i 22 de maig del 2003, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per haver-se produït una presumpta vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en dret, del dret a un procés degut i del dret a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

En el seu escrit de recurs d'empara, la representació processal de l'entitat bancària insisteix en què el Tribunal Constitucional ha d'estudiar novament la qüestió relativa a l'estimació de la prescripció perquè "malgrat haver estat expressament exclosa del debat d'empara per aquella resolució de gener del 2003" considera que la nova sentència del Tribunal Superior de Justícia al tornar a abordar aquesta qüestió ha vulnerat el dret a la jurisdicció dels recurrents.

També manifesta que no s'han valorat totes les proves amb el mateix criteri, causant-li una greu indefensió, i considera que "la Sala incorre en arbitrària apreciació de la prova, quan dóna valor suficient a un tipus de prova –les del demandant- i no n'hi dóna cap o el reputa com insuficient a altre tipus de prova –la proveïda per l'entitat bancària-". I afegeix que la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia vulnera el seu dret a obtenir una decisió fonamentada en dret quant a "l'avaluació del prejudici realment sofert i provat" perquè la sentència del 18 de març del 2003, en primer lloc, admet com a fet provat el lliurament de la mercaderia perquè no va ser discutit per les parts en primera instància i, en segon lloc, perquè no dóna "cap element que permeti acreditar realment el quantum del perjudici efectivament sofert. No obra en autes cap prova objectiva que permeti determinar quina quantitat de mercaderia el senyor Weitman va efectivament lliurar".

Per acabar, el recurrent demana que dicti "sentència atorgant l'empara constitucional en el sentit sol·licitat en el cos de l'escrit, declarant la lesió dels drets fonamentals invocats, anul·lant l'aute de 22 de maig proppassat i la sentència immediatament precedent de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra recaiguda en data 18 de març del 2003 en la causa civil TSJC-053/02, retrotraient els autes al moment anterior al pronunciament de la sentència per tal que en dicti d'altra sense lesió dels drets fonamentals", i també sol·licita al Tribunal Constitucional que acordi la suspensió de l'execució de l'aute i de la sentència esmentats.

Cinquè

L'1 de juliol del 2003, el Ministeri Fiscal va presentar el seu informe en què considerava que el recurrent "pretén convertir el recurs d'empara constitucional en una instància cassacional o tercera instància, no essent aquesta la funció del recurs d'empara tal com té reconegut reiteradament aquest M. I. Tribunal" i afegeix que "el dret a la jurisdicció no atorga el dret a obtenir un pronunciament favorable a les pretensions del recurrent, ni tan sols comporta el dret de corregir interpretacions i valoracions errònies; el dret a la jurisdicció tan sols atorga el dret a obtenir dels Tribunals una decisió fonamentada en dret raonada i no arbitrària, resolució que és evident s'ha obtingut en el cas d'autes malgrat el seu contingut, no satisfaci les pretensions de l'avui recurrent".

Per consegüent, el Ministeri Fiscal demana la inadmissió a tràmit per manca manifesta de contingut constitucional del recurs d'empara presentat per l'entitat bancària Banc Internacional d'Andorra, SA.

Sisè

Mitjançant l'aute del 9 de setembre del 2003, el Tribunal Constitucional va acordar admetre a tràmit el recurs d'empara 2003-10-RE i, mitjançant providència de la mateixa data, es va trametre la causa

a les parts perquè formulessin les al·legacions corresponents.

Setè

El 17 de setembre del 2003, la representació processal del Sr. Jozef Weitman va presentar davant el Tribunal Constitucional un escrit d'al·legacions mitjançant el qual manifestava que "no procedeix donar l'empara sol·licitada al recurrent puix que els motius al·legats per a la dita petició no tenen cap mena de contingut constitucional".

Pel que fa a la prescripció de l'acció, aquesta part considera que no hi ha hagut vulneració del dret a la jurisdicció per manca de fonamentació de la sentència de la Sala Civil sobre aquest punt "quan no ha interposat cap excepció de prescripció de l'acció, ni en deguda i legal forma ni de cap altra manera; i quan en referir-se al tema de la prescripció ho fa tard, de passada, de forma confusa, sense cap mena de fonamentació jurídica i sempre deixant la seva apreciació al lliure criteri de la Sala Civil, per entendre que era procedent la seva apreciació d'ofici".

Pel que fa a la manca absoluta de proves en relació amb el lliurament de la mercaderia, la representació processal del Sr. Jozef Weitman assenyala que "figura provat en autes que el Sr. Weitman manté relacions comercials continuades amb algunes empreses espanyoles des de fa molts anys, que gaudeix de gran prestigi dins del món diamantari, que aquestes relacions sempre han estat del tot satisfactòries, tractant-se d'una persona seriosa, diligent i en el qual tenen dipositada absoluta confiança" i afegeix que "la pretesa manca absoluta de prova no és res més que una valoració de la prova per part de la Sala Civil que condueix al dit M. I. Tribunal a dictar una resolució contrària als interessos de l'entitat bancària recurrent en empara". A més a més, la Secció Civil del Tribunal de Batlles "admeté com a fet provat i no discutit per les parts que el dia 28 de maig de 1993 el senyor Weitman va entregar diamants al Sr. Scarpa per un import de 150.000 $ i que aquests diners mai els ha cobrat". I aquesta part recorda que el Tribunal Constitucional no és competent per valorar la prova efectuada pels tribunals ordinaris.

Per acabar, la representació processal del Sr. Jozef Weitman sol·licita al Tribunal Constitucional que dicti sentència desestimant totalment el recurs d'empara interposat i que condemni el recurrent a pagar les costes, inclosos els honoraris d'advocat d'aquesta part.

Vuitè

El 19 de setembre del 2003, la representació processal de l'entitat bancària Banc Internacional

d'Andorra, SA va presentar davant el Tribunal Constitucional un escrit d'al·legacions en el qual discrepava de les manifestacions formulades pel Ministeri Fiscal en el seu informe i reiterava substancialment el contingut de l'escrit de recurs d'empara.

Novè

El 13 i el 14 d'octubre del 2003, el Ministeri Fiscal i la representació processal del Sr. Jozef Weitman, i el 17 d'octubre del 2003, la representació processal de l'entitat bancària Banc Internacional d'Andorra, SA, van formular uns escrits de conclusions en què reiteren substancialment tot allò que fou al·legat i argumentat en els escrits precedents presentats davant del Tribunal Constitucional.

Fonament jurídic únic

La representació processal de l'entitat bancària Banc Internacional d'Andorra, SA va presentar de nou un recurs d'empara per presumpta vulneració de l'article 10 de la Constitució, contra l'aute de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia del 22 de maig del 2003, que desestimava l'incident de nul·litat d'actuacions interposat contra la sentència d'aquesta mateixa Sala del 18 de març del 2003. El procediment seguit davant el Tribunal Superior de Justícia va ser presentat després que el Tribunal Constitucional, el 27 de gener del 2003, dictés una sentència en què atorgava parcialment l'empara i anul·lava la sentència de l'11 de juliol del 2002 i l'aute del 19 de setembre del 2002, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, a favor del Sr. Jozef Weitman, en la mateixa causa.

L'entitat bancària Banc Internacional d'Andorra, SA fonamenta el seu recurs en tres motius.

I. En primer lloc, sosté que no se li ha respectat el seu dret a la defensa, perquè la prescripció al·legada per l'entitat en el recurs d'apel·lació interposat pel Sr. Jozef Weitman davant el Tribunal Superior de Justícia contra la sentència del Tribunal de Batlles que desestimava el seu recurs de primera instància, no va ser retinguda pel Tribunal Superior de Justícia en les resolucions recorregudes. L'entitat bancària Banc Internacional d'Andorra, SA reprèn amb això un argument ja presentat davant el Tribunal Constitucional en el primer recurs d'empara i desestimat per la sentència del 27 de gener del 2003. Encara que el Tribunal Superior de Justícia hagi considerat necessari contestar novament aquest argument en les seves resolucions dels dies 18 de març i 22 de maig del 2003, la qüestió s'ha de considerar com a definitivament resolta a comptar de la sentència del 27 de gener del 2003. L'efecte d'aquesta sentència no era el d'obrir novament el debat en el seu conjunt sobre les resolucions dictades en el 2002 pel Tribunal Superior de Justícia, sinó únicament sobre el punt particular en què el Tribunal Constitucional va considerar que el

Tribunal Superior de Justícia havia vulnerat l'article 10 de la Constitució. Per consegüent, és innecessari insistir sobre aquest primer motiu.

II. Pel que fa al segon argument relatiu a l'avaluació de la prova de la negligència de l'entitat bancària, la recurrent afirma que tal com ha actuat el Tribunal Superior de Justícia ha vulnerat el seu dret a un procés degut i el seu dret a la defensa. El Tribunal Constitucional s'ha pronunciat sobre aquest argument descartant-lo en la sentència del 27 de gener del 2003, i per tant aquesta solució també ha de ser considerada, des d'aquell moment, com a definitivament jutjada i insusceptible de ser impugnada davant un jutge.

III. Per acabar, l'entitat recurrent desenvolupa un tercer motiu segons el qual el Tribunal Superior de Justícia no es va pronunciar suficientment sobre la realitat del perjudici sofert pel Sr. Jozef Weitman, (la mercaderia s'havia lliurat? quin era el seu valor?), tal com ho demanava el Tribunal Constitucional el 27 de gener del 2003. La seva resolució no estaria a bastament motivada. Tanmateix, de l'anàlisi de les resolucions dels dies 18 de març i 22 de maig del 2003 del Tribunal Superior de Justícia, se'n deriva que aquest tribunal ha examinat detalladament i minuciosament els elements de la causa relatius a les proves de la realitat del perjudici sofert pel Sr. Jozef Weitman i del seu quantum, tant pel que fa al lliurament de la mercaderia com al valor d'aquesta mercaderia, per concloure en l'existència d'un perjudici i en la fixació d'una quantitat. El Tribunal Superior de Justícia ha contestat plenament amb això a la demanda formulada pel Tribunal Constitucional. Les resolucions impugnades estan doncs fonamentades en dret.

D'altra banda, cal recordar que l'apreciació de la prova pertany al poder sobirà dels jutges de fons i que aquesta apreciació no pot ser discutida davant el Tribunal Constitucional el qual no és una tercera instància jurisdiccional.

Per tant, s'ha de considerar que les resolucions del Tribunal Superior de Justícia dels dies 18 de març i 22 de maig del 2003 no vulneren l'article 10 de la Constitució.

En virtut dels extrems continguts en els fonaments jurídics anteriors, hem de desestimar les pretensions formulades en la demanda.

DECISIÓ:

En atenció a tot el que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

HA DECIDIT:

Primer

Desestimar el recurs d'empara interposat per la representació processal de l'entitat bancària Banc Internacional d'Andorra, SA contra la sentència i l'aute dels dies 18 de març i 22 de maig del 2003, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

Publicar aquesta sentència, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a les representacions processals de l'entitat bancària Banc Internacional d'Andorra, SA i del Sr. Jozef Weitman, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal, ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 12 de novembre del 2003.

Philippe Ardant

Miguel Ángel Aparicio Pérez

Vicepresident

Magistrat

Pere Vilanova Trias

Magistrat